

РЕШЕНИЕ

№ 1212

гр. София, 02.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-16, в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Валерия Братоева

при участието на секретаря Снежана П. Тодорова
като разгледа докладваното от Валерия Братоева Търговско дело № 20221100900420 по описа за 2022 година

РЕШИ:

РЕШЕНИЕ №

гр. София, 02.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИЯТ ГРАДСКИ СЪД, ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ, VI-16 състав, в публично съдебно заседание на двадесет и пети октомври две хиляди двадесет и втора година, в състав:

СЪДИЯ: ВАЛЕРИЯ БРАТОЕВА

при секретар Снежана Тодорова разгледа докладваното от съдията търговско дело № 420 по описа за 2022 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 365 и сл. от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Образувано е по предявени от „Д.К.“ АДСИЦ, ЕИК ****, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, бул. ****, представлявано от Г.А.Г., срещу "К." ООД, ЕИК ****, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, бул. „****“, представлявано от управителя Р.П.З., обективно, кумулативно съединени искиове, с правна квалификация чл. 327 ТЗ вр. чл. 99, ал. 1 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, за заплащане на сумата 125531,49 лева – дължима продажна цена за доставени стоки и сумата 36020,55 лева – обезщетение за забава

върху главницата за периода 01.01.2019 г. – 01.03.2022 г., които вземания били прехвърлени на ищеца с договор за цесия, сключен на 28.12.2018 г. с „Е.“ АД.

Ищецът твърди, че е частен правопреемник на „Е.“ АД, което с договор за цесия, сключен на 28.12.2018 г. му прехвърлило вземания от "К." ООД, произтичащи от договори за дистрибуция, сключени на 20.12.2010 г. и на 06.10.2010 г., но които договори имали рамков характер, съответно между страните били сключени множество сделки за продажба, за цената по всяка от които била издавана съответната фактура, като задълженията по фактурите били признати в споразумение от 30.12.2016 г. и възлизали на сума в общ размер от 159486,49 лева, част от които били цедирани на ищеца. Неизпълнението на главното задължение обуславяло дължимост на обезщетение за забава в размер на 36020,55 лева за периода 01.01.2019 г. – 01.03.2022 г..

Ответникът оспорва исковете като твърди, че действително бил в правоотношения с „Е.“ АД, но последното му доставяло некачествени стоки, което имало за последица разваляне на договори, сключени с трети лица. Дружеството не било уведомено за извършената цесия, нямало и доказателства да са възникнали прехвърлените вземания. Прави възражение за изтекла по отношение на вземанията кратка погасителна давност, доколкото същите имали периодичен характер.

В допълнителната искова молба ищецът поддържа исковете, като оспорва твърденията за неточно изпълнение на договорите от страна на „Е.“ АД. Задълженията по фактурите били счетоводно отразени и по отношение на част от тях било извършено прихващане, с което съществуването им било признато, съответно възражения за недостатъци на доставеното не били правени. Излага становище за неоснователност на възражението за изтекла погасителна давност.

В отговор на допълнителната искова молба ответникът поддържа доводите за неоснователност на предявените искове.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и въз основа на събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

Страните не спорят и от представените договор за дистрибуция, сключен на 20.12.2010 г. и договор за дистрибуция, сключен на 06.10.2010 г., се установява, че между "К." ООД и трето за спора лице - „Е.“ АД възникнали правоотношения със съдържание изключителното право на първото дружество да продава от свое име, за своя сметка и на свой риск стоките на третото за спора лице, като влага необходимото старание и опит за реализацията им на територията на Република България (съгласно договора от 20.12.2010 г.) и на територията на Република Турция, Република (Северна) Македония и Сирия (съгласно договора от 06.10.2010 г.).

В споразумителен прокотола от 30.12.2016 г. страните по договорите за дистрибуция изразили воля, че по издадени от „Е.“ АД в периода 30.12.2015 г. – 29.12.2016 г. фактури, "К." ООД му дължи сумата 173882,89 лева, съответно последното по две издадени фактури има вземане от „Е.“ АД в размер на 14396,40 лева, което стратите се съгласили да бъде компенсирано със задълженията по издадените от „Е.“ АД фактури, като "К." ООД останало задължено за заплащане на сума в размер на 159486,49 лева.

Видно от представения договор за цесия, сключен на 28.12.2018 г. „Е.“ АД прехвърлило в полза на „Д.К.“ АДСИЦ вземания от "К." ООД в размер на общо 267790,53 лева, произтичащи от договорите за дистрибуция, включително и такъв, сключен на

01.04.2009 г., както и от договор за изработка на изделия от 02.09.2013 г. и договор за наем на складово помещение от 01.10.2013 г., съгласно издадени фактури, индивидуализирани в приложение № 1 към договора за цесия. С уведомително писмо цедентът „Е.“ АД съобщил за прехвърлянето на длъжника, като уведомлението е получено на 20.03.2019 г. от Р.З., който е вписан в ТРРЮЛНЦ като управител и съответно волеизявява от името на ответника (органен представител). С оглед изричното изявление за получаване на нотификацията от страна на задълженото по прехвърлените вземания лице - "К." ООД, неоснователни са възраженията за несъобщаване на цесията, още повече, че съдебната практика приема за валидно съобщаване, извършено и с връчването на препис от искова молба и приложените към нея доказателства, ако уведомлението изхожда от цедента и съставлява част от тези доказателства. В този смисъл е без значение автентичността на положения от името на Зидаров подпис, тъй като съобщаване на цесията е налице с връчване на "К." ООД на преписа от исковата молба и доказателствата, приложени към нея.

В производството е прието неоспорено заключение на извършена съдебно-счетоводна експертиза, което съдът кредитира като съответно на събраните доказателства и въз основа на което приема за установено, че в счетоводството на „Е.“ АД - хронологична ведомост на сметка 411 Вземания по контрагент "К." ООД всички представени с исковата молба от ищеца фактури са осчетоводени без изключение. В счетоводните записвания на "К." ООД - хронологична ведомост на сметка 401 Доставка по контрагент „Е.“ АД, всички процесни фактури без изключение също са отразени. От предоставените данни от счетоводствата на „Е.“ АД и на ответника "К." ООД е видно, че всички 15 броя процесни фактури с обща първоначална стойност 126142,12 лева са осчетоводени, като номерата, датите и сумите на фактурите са идентични в двете счетоводства – не са налице разлики в параметрите на фактурите при осчетоводяванията.

По отношение на представения споразумителен протокол от 30.12.2016 г. не се установявало прихванатата сума от 14396,40 лева по кои фактури следва да се отнесе и съответно по кои издадени от „Е.“ АД такива прихващането е произвело погасителен ефект. В хронологиите на процесните фактури и при двете страни не са осчетоводявани операции с погасителен ефект. Такъв се твърди единствено в описа на фактурите към договор за цесия от 28.12.2018 г., сключен между „Е.“ АД и „Д.К.“ АДСИЦ, от който е видно, че по първата процесна фактура – № 3945/22.06.2016 г. за сумата от 2491,20 лева е отразено частично погасяване от 610,63 лева, като остатъчната дължима сума по нея е 1880,57 лева, поради което и общият размер на претендираната главница възлиза на сумата 125531,49 лева.

Според осчетоводяванията, споразумението и договора за цесия, общо дължимата сума по главници по процесните фактури е 125531,49 лева, а законната лихва върху тази главница за периода от 01.01.2019 г. до 01.03.2022 г., включително възлиза на сумата 40309,56 лева.

Други доказателства от значение за правния спор не са ангажирани.

Относно предявения осъдителен иск с правна квалификация чл. 327 ТЗ вр. чл. 99, ал. 1 ЗЗД.

Основателността на иска се обуславя от кумулативното наличие на предпоставките: валидно възникнало между "К." ООД и „Е.“ АД правоотношение, елемент от съдържанието, на което да са задълженията за доставка на стоки срещу заплащане на парична сума – тяхна цена; настъпила изискуемост на задължението и релевирано неизпълнение от страна на задълженото лице, съответно сключен договор за цесия, с който кредиторът за цената на доставените стоки е прехвърлил вземанията си на трето за правоотношението лице и това

прехвърляне е съобщено на задълженото лице. Липсата на една от предпоставките води до неоснователност на претенцията за реално престиране на цена на доставена стока.

Страните не спорят, че ответното "К." ООД е било в търговски отношения с „Е.“ АД, в рамките на които закупувало стоки за своя сметка, което означава срещу заплащане на тяхната цена, които стоки макар да са били предназначени за продажба на трети лица (крайни клиенти), не променят характера на правоотношението, което е с източник договор за продажба, а не комисионен договор, тъй като при последния стоката се продава от свое име, но за сметка на доверителя, който продължава да е собственик на стоката до продажбата ѝ на третите лица, за което получава възнаграждение и следва да издаде счетоводен документ за същото, респ. да го отрази в търговските си книги. Такива твърдения за издадени от ответника в полза на „Е.“ АД фактури за дължимо комисионно възнаграждение не са изложени в производството. Напротив, в счетоводството на "К." ООД процесните фактури са отразени като покупки, т.е. съдържащи задължение за заплащане цена на доставени стоки.

Фактурата е първичен счетоводен документ, чието предназначение е да документира стопанските операции във връзка с изискването за пълно и точно водене на счетоводната отчетност в предприятието на търговеца. Тя е частен свидетелстващ документ, който удостоверява предоставянето на определена стока или услуга, когато е подписана от получателя. Съдебната практика е последователна в разбирането си, че фактурата не е основание за плащане, основанието е извършването на материалната престация, а фактурата само удостоверява този факт.

Съгласно уеднаквената практика, формирана по реда на чл. 290 ГПК, която макар по действащата уредба да няма задължителен характер, но се съобразява от настоящия състав, изразена в решение № 23 от 07.02.2011 г. по т. д. № 588/2010 г., Т. К., II Т. О. на ВКС, решение № 166/26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г. на ВКС, II т.о., решение № 96 от 26.11.2009 г. по т. д. № 380/2008 на ВКС, I т.о. и решение № 46 от 27.03.2009 г. по т. д. № 546/2008 г. на ВКС, II т.о., както и решение № 42 от 19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на ВКС, II т.о., фактурата може да се приеме като доказателство за възникнало договорно правоотношение по договор за продажба между страните, доколкото в самата фактура се съдържа описание на стоката по вид, стойност, начин на плащане, наименованията на страните и време и място на издаване. Само по себе си отразяването на фактурата в счетоводството на ответника-купувач, включването ѝ в дневника за продажбите по ДДС и ползването на данъчен кредит по нея представляват **признание на задължението и доказват неговото съществуване** (така изрично решение № 42 от 19.04.2010 г. по т.д. № 593/2009 г. на ВКС, II т.о.).

Предвид обстоятелството, че всички издадени на "К." ООД от „Е.“ АД фактури са осчетоводени и включени в подаваните справки-декларации по ЗДДС, следва да се приеме, че е доказано възникналото в тежест на ответника задължение за заплащане цената на посочените във фактурите стоки, което потвърждава извода на съда за вида на сключения договор: срещу цената на продуктите е получено насрещно материално право – това на собственост върху доставените стоки. Признанието на сключените договори за продажба в рамките на съществуващи трайни търговски отношения, възникнали от договорите за дистрибуция, от една страна произтича от факта на счетоводно отразяване на всички издадени за цената им фактури, а от друга страна, изрично признание на възникналите от фактурите задължения се съдържа и в представения споразумителен протокол от 30.12.2016 г..

В този смисъл, възраженията на "К." ООД за неточно в качествено отношение изпълнение на задълженията на продавача „Е.“ АД, са преклудирани, тъй като за първи път се обективират в отговора на исковата молба и близо 5 години след получаването на стоките, а съгласно чл. 197 ЗЗД исковете на купувача за реализиране отговорността на продавача за недостатъците на доставените движими вещи, се погасяват в 6-месечен срок, а при съзнателно премълчаване на недостатъка – в 3-годишен срок. Съвсем отделен е въпросът, че твърденията на "К." ООД за прекратени (по същество - развалени) договори с крайни клиенти касаят 2014 г., а признанието на задълженията по издадените фактури датира от 30.12.2016 г., което означава, че купувачът е признал точното в качествено отношение изпълнение от страна на продавача.

Следователно в правната сфера на купувача "К." ООД е възникнало задължение за заплащане на цената на доставените му от „Е.“ АД стоки. Това парично вземане (имуществено субективно право) продавачът е прехвърлил на ищеца с договор за цесия, сключен на 28.12.2018 г., като съобразно твърденията на ищеца предмет на предявения иск са вземанията по фактурите, включени в приложения към договора опис от № 1 до № 25 (издадени в периода 22.06.2016 г. – 28.04.2017 г.), с изключение на десет броя фактури, всяка от които на стойност 60 лева, представляващи задължения по договор за наем.

Договорът за цесия транслира субективното право на вземане от правната сфера на неговия носител „Е.“ АД в правната сфера на трето за правоотношението лице - „Д.К.“ АДСИЦ. Тази правна последица настъпва с постигане на съгласието на страните по цесионния договор. Длъжникът "К." ООД не е страна по същия и затова, за да се прояви действието на цесията по отношение на него, разпоредбата на чл. 99, ал. 4 ЗЗД изисква прехвърлянето да му бъде съобщено. Със съобщаване на сключения договор за цесия, за длъжника кредитор на вземанията за цената на доставени стоки е цесионерът „Д.К.“ АДСИЦ.

В решение № 40 от 13.05.2010 г. по т. д. № 566/2009 г. на Върховен касационен съд, Търговска колегия, са разяснени характера и правната природа на договора за цесия, като е посочено, че договорът за цесия се дефинира като такъв, при който се осъществява промяна в облигационната връзка, чрез промяна на активната страна в нея или това е договорът за отстъпване на едно вземане от досегашния му носител на едно трето, чуждо на тази връзка лице. Този договор се определя още като каузален, неформален и консенсуален. Негов предмет е прехвърлянето на вземане, което следва да съществува към момента на сключване на договора, и да е прехвърлимо (каквито по принцип са имуществените права). От тези общи правила се извежда и действието на цесията спрямо страните по нея, спрямо длъжника и спрямо трети лица. Със сключване на договора, т. е. с постигане на съгласие, вземането преминава от цедента /неговия носител към същия момент/ върху цесионера /приобретателя на вземането/. Към този момент цедентът престава да бъде кредитор във вътрешните му отношения с цесионера, тъй като съобразно предмета на договора, цесионерът с постигане на съгласието придобива вземането в състоянието, в което то се е намирало към същия момент, заедно с акцесорните му права - арг. чл. 99, ал. 2 ЗЗД. Следователно, за да премине вземането върху цесионера е достатъчно единствено постигнатото съгласие между него и досегашния носител на вземането и съответно със самото прехвърляне, договорът се счита за изпълнен поради изчерпване на предмета му.

По отношение на длъжника, обаче, цесионният договор няма действие, докато цесията не му бъде съобщена от цедента - чл. 99, ал. 4 ЗЗД. Този извод произтича не само от

посочената норма, но и от това, че длъжникът не участва в цесионния договор и съответно не е обвързан от него, поради което преди нотификацията, той може да изпълни на цедента напълно валидно и да се освободи от задължението, като сделките на длъжника с цедента могат да бъдат успешно противопоставени на цесионера. Или, за да породи действие спрямо длъжника цесията следва да бъде съобщена от цедента - чл. 99, ал. 3 ЗЗД. Съобщението, обаче, не е елемент от фактическия състав, който поражда действие между страните по договора. Цедираното право преминава върху цесионера със сключване на договора. Значението на съобщаването е регламентирано единствено с оглед обвързването на длъжника от договора за цесия и поради действието му спрямо третите лица - чл. 99, ал. 4 ЗЗД. В хипотеза на чл. 99 ЗЗД, вземането преминава върху цесионера със самото сключване на договора за цесия и той става от същия момент негов носител, докато договорът има действие спрямо цедирания длъжник и трети лица след съобщаването ѝ, което поражда действие само след осъществяването му от цедента.

В случая, цесията е съобщена с уведомление на цедента - „Е.“ АД, като това уведомление е достигнало до длъжника на 20.03.2019 г., съгласно отразеното му получаване от представляващия адресата "К." ООД Р.З. или най-късно – с връчване на препис от исковата молба. След като длъжникът е надлежно нотифициран за цесията, то кредитор на вземанията, прехвърлени с договора за цесия е „Д.К.“ АДСИЦ и тези вземания, съгласно кредитираното заключение на съдебно-счетоводната експертиза възлизат на сума в общ размер от 125531,49 лева.

Изложеното обуславя основателността на предявения иск за заплащане на цената на доставените стоки за пълния предявен размер.

По отношение на акцесорния иск, с правна квалификация чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Вземането за законна лихва възниква от фактически състав, включващ елементите: главно парично задължение, настъпила негова изискуемост и неизпълнение на същото, като предметът на това вземане е обезщетение за вредите, които неизпълнението обективно и закономерно причинява. Вземането за лихва е акцесорно, но има известна самостоятелност спрямо главното, като провопораждащият го състав включва релевиране на неизпълнение – липса на дължимо поведение по отношение на главното задължение.

В случая, съдът прие дължимост на главно вземане за цената на доставени стоки, което е изискуемо и ответникът не е доказал да е погасено чрез изпълнение или друг способ.

По отношение настъпването на изискуемостта на задълженията по процесните фактури, в производството е представено приложение А, но без възможност за установяване към кой договор същото се отнася, в което е предвиден срок за плащане на издадена фактура от 120 дни, но за 20 % от стойността □, срокът е 10-дневен. Представеният протокол за намерение за продуктова раелизация касае договор за дистрибуция от 10.08.2010 г., а този договор не е сред процесните. С оглед липсата на доказателства за постигнато между страните по процесните два договора за дистрибуция съгласие в какъв срок следва да се заплати цената на доставените за дистрибутиране стоки, съответно не са налице данни в кой момент тези стоки са предадени на "К." ООД, съдът намира, че приложение следва да намери разпоредбата на чл. 303а, ал. 3 ТЗ – паричното задължение следва да се изпълни в 14-дневен срок от получаване на фактурата. Твърдения фактурите да са получени в момент, следващ тяхното издаване не са релевирани, съответно следва да се приеме, че купувачът е изпаднал в забава за заплащане на стойността им след изтичането на законоустановения 14-дневен срок от издаването им.

Съгласно решение № 89 от 30.06.2010 г. по т. д. № 985/2009 г., Т. К., I Т. О. на ВКС, постановено по реда на чл. 290 ГПК и посочените в същото решение № 178/21.10.2009 г. по т. д. № 192/2009 г. и решение № 29/07.05.2009 г. по т. д. № 535/2008 г. на ВКС, ТК., представляващи уеднаквена практика за съдилищата, неизпълнението на едно парично задължение е винаги забавено, като кредиторът би могъл да търси от длъжника мораторно обезщетение. Съгласно общото правило на чл. 86, ал. 1 ЗЗД длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Когато задължението е срочно, длъжникът изпада в забава след изтичане на срока, а когато няма ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава, когато бъде поканен от кредитора, съобразно нормата на чл. 84, ал. 2 ЗЗД.

В конкретния случай, главните задължения са срочно, тъй като изискуемостта им е настъпила с изтичането на 14 дни от издаване на съответната данъчна фактура, като покана от страна на кредитора „Е.“ АД не е била необходима, съответно ответникът е изпаднал в забава от деня, следващ падежа на задължението, обективизирано във всяка фактура, т.е. на 15-я ден от издаване на фактурата.

Размерът на законната лихва е нормативно определен, на основание чл. 86, ал. 2 ЗЗД - основният лихвен процент на Българската народна банка за периода, увеличен с 10 пункта (Постановление № 426 на МС от 18.12.2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения в сила от 01.01.2015 г.), затова обезщетението за забава върху дължимата главница, формарана от задълженията по всяка процесна фактура за периода, посочен от ищеца: 01.01.2019 г. – 01.03.2022 г. възлиза на сума в общ размер от 40309,56 лева, изчислен в заключението на съдебно-счетоводната експертиза, но носителят на това акцесорно право на вземане търси защитата му в по-ограничен обем (в размер на сумата 36020,55 лева) и с оглед диспозитивното начало в гражданския процес, акцесорният иск следва да бъде уважен до предявения от ищеца размер.

При извод да са основателни предявените от „Д.К.“ АДСИЦ искове, се налага разглеждане на предявеното от ответника възражение вземанията да са погасени по давност, което има евентуален характер и предполага извод за възникване и настъпила изискуемост на вземанията.

Погасителната давност е фактически състав, включващ период от време, през който носителят на едно субективно материално право бездейства, който състав поражда правото на задълженото лице да се позове на давността и да откаже изпълнение, без да погасява самото материално право. Съгласно разпоредбата на чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността започва да тече от момента на настъпване изискуемостта на вземането. Цедираните вземания са дължими по издадени в периода 22.06.2016 г. – 28.04.2017 г. фактури с настъпила с изтичането на 14-дни от издаването им изискуемост (поради липса на пълно доказване на изискуемост, настъпваща в рамките на 120 дни).

На първо място е необходимо да се отбележи, че основания за приложимост на специалната 3-годишна давност по отношение на главницата, формирана от дължима цена по договори за продажба, сключени в рамките на трайни търговски отношения, няма.

Задължението за престиране на цената на доставени стоки по договор за продажба няма периодичен характер, така както терминът е разяснен в Тълкувателно решение № 3 от 18.05.2012 г. по тълк. д. № 3/2011 г., ОСГТК на ВКС, според което "периодично" е това плащане, което не е еднократно и не се изчерпва с едно единствено предаване на пари или заместими вещи. Задължението е за трайно изпълнение, защото длъжникът трябва да престира повече от един път в течение на определен срок. Неговото задължение е за

повтарящо се изпълнение. Тези множество престации се обединяват от това, че имат един и същ правопораждащ факт и падежът им настъпва периодично. Еднаквостта или различието на размера на задължението за плащане нямат отношение към характеристиката му като периодично, а единствено е необходимо падежът да е предварително определен или определяем. Изискуемостта, забавата и давността за всяка престация настъпват поотделно, тъй като се касае за самостоятелни задължения, имащи единен правопораждащ факт. Последният може да бъде различен юридически факт /прост или сложен в зависимост от структурата си/ с гражданскоправно действие. Отличителната разлика на периодичните плащания е предварително определеният и известен на страните момент, в който повтарящото се задължение за плащане трябва да бъде изпълнено. Повтарящите се задължения за плащане обаче са периодични само тогава, когато падежът е предварително определен, а не и в случаите когато те случайно са се оказали изискуеми през определени периоди, както е в настоящия казус. Падежът на задължението на купувача по договорите за дистрибуция е 14 дни от издаване на съответната фактура, но издаването □ зависи от подадената от купувача заявка за доставка на стоки. Периодичността на престациите е напълно случайна и се определя от направените заявки за стоки, които да бъдат продавани на крайни клиенти на съответната територия, за която купувачът разполага с изключителни дистрибуторски права. Падежът на всяко задължение не е предварително определен, а произтича от възникване на вземането, съгласно осъществяването на правопораждащия го фактически състав, а той се определя от поведението на страните в хода на изпълнение на всеки от договорите за дистрибуция.

Следователно, задълженията на ответника за заплащане на цената на доставените му стоки, биха били погасени, ако са възникнали 5 години преди предявяване на исковата молба, която съгласно чл. 116, б. „б“ ЗЗД прекъсва давността. Исковата молба е предявена на 02.03.2022 г., но следва да бъде отчетено и обявяването на извънредно положение с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. и постановеното с разпоредбата на чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците, обн. ДВ, бр. 28 от 24.03.2020 г. спиране течението на давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. Обявеното с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г. извънредно положение върху цялата територия на Република България, първоначално обхваща периода от 13.03.2020 г. до 13.04.2020 г., но срокът му е продължен с решение от 03.04.2020 г. на Народното събрание до 13.05.2020 г.. Съгласно параграф 13 от ПЗР към Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето (ДВ, бр. 44 от 2020, в сила от 14.05.2020 г.) сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Законът е обнародван в Държавен вестник, бр. 44 от 13.05.2020 г., поради което давността е започнала да тече от 21.05.2020 г., като периодът на спирането на давността обхваща 70 дни, което означава, че погасени биха били задължения с падеж, настъпил преди 22.12.2016 г..

От друга страна в представения споразумителен протокол от 30.12.2016 г. задълженията по издадените фактури са изрично признати от "К." ООД, като няма съмнение, че съгласно Тълкувателно решение № 4/14.10.2022 г. на ОСГТК на ВКС това признание е било годно да прекъсне давността, тъй като напълно съответства на очертаните

в решението характеристики да е адресирано до кредитора „Е.“ АД, който го е възприел чрез свой представител.

Признаването на вземането по чл. 116, б. "а" ЗЗД е изявление с удостоверителен характер или действие на носителя на задължението (в случая - "К." ООД), с което той потвърждава категорично и недвусмислено съществуването на все още неизпълнено конкретно задължение към неговия кредитор (тогава цедента „Е.“ АД). Признаването на вземането не е правопораждащ, правопроменящ или прекратяващ юридически факт. Неговата единствена последица като законоустановен юридически факт е прекъсване на погасителната давност, в резултат на което длъжникът загубва своето право да прави в процеса възражение за изтекла давност.

От признанието на задълженията по фактурите, индивидуализирани в споразумението давността е прекъсната, тъй като към момента на признанието давността не е била изтекла и е започнала да тече нова давност – чл. 117, ал. 1 ЗЗД и тази нова давност (без значение падежа на фактурите) е започнала да тече от 31.12.2016 г. При отчитане на спирането на давността за период от 70 дни, към 02.03.2022 г. общата петгодишна давност не е изтекла и е прекъсната с предявената искова молба. Това означава, че по отношение на главното вземане давност не е настъпила. Такава не е настъпила и по отношение на акцесорното вземане за мораторно обезщетение, тъй като то се претендира от 01.01.2019 г., а за период от 70 дни давността, която в случая е 3-годишна (чл. 111, б. „б“ ЗЗД) е била спряна, съответно с предявената искова молба на 02.03.2022 г. давността е прекъсната.

С оглед изхода на спора, право на присъждане на разноските за производството се поражда само за ищеца „Д.К.“ АДСИЦ, което доказва извършени такива в размер на общо 7482,08 лева, съгласно представен списък по чл. 80 ГПК, срещу който насрещната страна не е възразила, които следва да се възложат в тежест на "К." ООД.

При тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА "К." ООД, ЕИК ****, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, бул. „****“, представлявано от управителя Р.П.З., да заплати на „Д.К.“ АДСИЦ, ЕИК ****, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, бул. ****, представлявано от Г.А.Г., на основание чл. 327, ал. 1 ТЗ вр. чл. 99, ал. 1 ЗЗД, сумата 125531,49 лева (сто двадесет и пет хиляди петстотин тридесет и един лева и четиридесет и девет стотинки) – дължима продажна цена за доставени стоки по издадени в периода 22.06.2016 г. – 28.04.2017 г. фактури, които вземания били придобити от ищеца въз основа на договор за цесия, сключен на 28.12.2018 г. с „Е.“ АД, ведно със законната лихва върху тази сума от предявяване на исковата молба – 02.03.2022 г. до окончателното □ погасяване, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата 36020,55 лева (тридесет и шест хиляди и двадесет лева и петдесет и пет стотинки) – обезщетение за забава върху главницата за периода 01.01.2019 г. – 01.03.2022 г., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата 7482,08 лева (седем хиляди четиристотин осемдесет и два лева и осем стотинки) – разноски за производството.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред СОФИЙСКИЯ АПЕЛАТИВЕН СЪД в двуседмичен срок от връчването му на страните.

СЪДИЯ:

Съдия при Софийски градски съд: _____